

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

PR. 200/12 06-18
CFB

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 16/2.3620 din 22.06 2018
La nr/200 din 12 iunie 2018

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege privind importul unor mijloace de transport.

Anexă: *Raportul de expertiză anticorupție – 3 (trei) file.*

Director adjunct *L. Chireoglo*

Lidia CHIREOGLO

Ex.: Maia Gonța
Tel.: 022 257 376

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>1438</u>		
<u>25</u>	<u>06</u>	<u>2018</u>
Ora _____		

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO18/5143 din 21.06.2018

la proiectul de lege privind importul unor mijloace de transport (Asociația Obștească „Elim-Moldova”, or.Sîngerei)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al inițiativei legislative este Parlamentul RM, iar autori nemijlociți sunt Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;

- d) *examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
e) *informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul de lege propus spre efectuarea expertizei anticorupție și nota informativă aferentă au fost plasate pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova www.parlament.md, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat.

Având în vedere că proiectul a fost plasat pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova și părțile interesate au acces la proiect, se constată că în procesul de promovare a proiectului rigorile transparenței decizionale, stabilite de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, au fost asigurate.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: *„Prezentul proiect a fost elaborat ca urmare a adresării Asociației Obștești de binefacere „ELIM-MOLDOVA”, or. Sîngerei către autoritățile publice privind introducerea în țară cu scutirea de plata drepturilor de import a 2 unități de transport”.*

Analizând normele elaborate, se constată că prin proiect se propune cu titlu de excepție, introducerea în țară și plasarea sub regim vamal de import cu scutirea de plata drepturilor de import, fără drept de înstrăinare, a două autocare, acordate cu titlu gratuit Asociației Obștești de binefacere „ELIM-MOLDOVA”, de către Misiunea Friends Bote (președintele Paul Kronhardt, președintele Kornelius Schulz), Volmestrasse 51, 58540 Meinerzhagen, Germania.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prin proiect se promovează interesul public de a asigura importul a două autocare, cu scutirea de la plata drepturilor de import, destinate Asociației Obștești de binefacere „ELIM-MOLDOVA”, în vederea transportării copiilor orfani, semiorfani, copiilor străzii și familiilor social vulnerabile din raionul Sîngerei, fapt ce va contribui la susținerea beneficiarilor și cetățenilor din păturile social-vulnerabile.

Din alt punct de vedere, menționăm că o astfel de practică a scutirilor de plata drepturilor de import va genera o eventuală discriminare a altor subiecți aflați într-o situație juridică similară care se conformează legislației naționale prin prisma achitării drepturilor de import, ceea ce va determina o inechitate fiscală în privința contribuabililor și va impulsiona înaintarea solicitărilor de acest gen.

Prin urmare, menționăm că pentru gestionarea și aplicarea corectă și după destinație a 2 (două) autocare destinate pentru transportarea copiilor orfani, semiorfani, copiilor străzii și familiilor social vulnerabile din raionul Sîngerei, este necesară monitorizarea procesului respectiv de către organele abilitate întru evitarea promovării unor interese individuale sau de grup în detrimentul interesului

public, dat fiind faptul ca acestea să fie destinate exclusiv scopului propus.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, proiectele de acte legislative sunt însoțite de *"nota informativă care include:*

- a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;*
- b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;*
- c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză."*

În nota informativă sunt stabilite cauzele care au condiționat elaborarea proiectului, finalitățile urmărite, principalele prevederi ale proiectului cu evidențierea elementelor noi aduse în legislația națională în conformitate cu prevederile art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative. Astfel, se constată că argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea elaborării și promovării proiectului.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină *"d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură"*.

În nota informativă aferentă proiectului propus, nu se conține argumentarea economico-financiară pentru determinarea necesității cheltuielilor financiare și de altă natură pentru realizarea noilor reglementări și nu se estimează valoarea autovehiculelor ce urmează a fi importate.

Totodată, ținem să menționăm că sunt relevante regulile privind principiul performanței stabilite la art.11 al Legii nr. 181/2014 care stipulează că: *„(1) Resursele bugetare se alocă și se utilizează în mod econom, eficient și eficace, în concordanță cu principiile bunei guvernări"*.

Însă, contrar prevederilor indicate *supra*, scutirea de la plata drepturilor de import pentru 2 (două) autocare destinate Asociației Obștești de binefacere „ELIM-MOLDOVA”, va avea drept efect diminuarea încasărilor la bugetul de stat. Astfel, proiectul are un impact bugetar, în sensul micșorării veniturilor la bugetul de stat.

Această constatare rezultă și din prevederile alin.(10) art.6 Cod Fiscal *„Impozitele și taxele percepute în conformitate cu prezentul cod și cu alte acte normative adoptate în conformitate cu acesta reprezintă surse de venituri ale bugetului de stat și ale bugetelor unităților administrativ-teritoriale"*.

Pe de altă parte, aprobarea proiectului în redacția propusă urmează să fie corelată cu politicile bugetar-fiscale, conform exigențelor alin.(4) art. 131 din Constituție, potrivit căroră *„Orice propunere legislativă sau amendament care atrage majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern"*.

Pe cale de consecință, în lipsa unei argumentări economico-financiare pertinente, care să conțină calcule privind suma drepturilor de import calculată, pentru care se acordă scutirea de plata drepturilor de import a 2 (două) autocare, care ar putea să constituie sursă de venit la bugetul de stat, poate periclita finalitatea scontată a proiectului propus, prejudiciind astfel interesul public. De asemenea, pentru adoptarea proiectului de lege este necesar ca amendamentele propuse să fie acceptate de Guvern.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative *"textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

c) se utilizează termeni adecvați [...] și de o largă circulație; [...]

e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia; [...]

g) se evită folosirea [...] cuvintelor și expresiilor [...] neutilizabile și/sau cu sens ambiguu;

h) se evită tautologiile juridice; [...]"

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul nu conține reglementări care să vizeze nemijlocit activitatea agenților publici/entităților publice.

Totuși, aprobarea proiectului va implica activitatea organelor vamale, prin aplicarea prevederilor privind scutirea de plata drepturilor de import, în conformitate cu legislația în vigoare, pentru 2 (două) autocare destinate Asociației Obștești de binefacere „ELIM-MOLDOVA” necesare pentru susținerea păturilor social vulnerabile.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul de lege supus expertizei anticorupție este elaborat în vederea importării a 2 (două) autocare, cu scutirea de plata drepturilor de import, destinate Asociației Obștești de binefacere „ELIM-MOLDOVA”, în vederea transportării copiilor orfani, semiorfani, copiilor străzii și familiilor social vulnerabile din raionul Sîngerei, ceea ce va contribui la susținerea beneficiarilor și cetățenilor din păturile social-vulnerabile.

Totodată, menționăm că proiectul respectă parțial rigorile de transparență impuse de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, dat fiind faptul că autorul nu a asigurat realizarea unei etape de transparență a procesului decizional. Nota informativă corespunde exigențelor stabilite la art.20 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative, prezentând argumente de rigoare referitoare la reglementările propuse.

De asemenea, menționăm că proiectul are un impact bugetar, în sensul micșorării veniturilor la bugetul de stat (scutirea de la plata drepturilor de import), iar aprobarea acestuia în redacția propusă urmează să fie corelată cu politicile bugetar-fiscale conform exigențelor alin.(4) art.131 din Constituție, potrivit cărora: *„Orice propunere legislativă sau amendament care atrage majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern”*.

Astfel, se consideră că proiectul urmează să fie completat cu indicarea expresă a sumei scutiților acordate în vederea respectării transparenței procesului de import a 2 (două) mijloace de transport în Republica Moldova.

În conținutul proiectului propus nu s-au identificat factori de risc care pot genera apariția riscurilor de corupție.

21.06.2018

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Maia GONTA, Inspector superior

